

В И С Н О В О К

про розгляд проекту Закону України про внесення змін до Закону України «Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю» щодо формування комплексної державної підтримки та підвищення соціальних гарантій для сімей з особами з інвалідністю (реєстр. № 14191), підготовленого до повторного другого читання

Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів на своєму засіданні 28 липня 2026 року (протокол № 246) на виконання Постанови Верховної Ради України «Про направлення на повторне друге читання проекту Закону України «Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю» щодо формування комплексної державної підтримки та підвищення соціальних гарантій для сімей з особами з інвалідністю» від 15.07.2026 № 4938-IX розглянув, підготовлений до повторного другого читання проект Закону України «Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю» щодо формування комплексної державної підтримки та підвищення соціальних гарантій для сімей з особами з інвалідністю (реєстр. № 14191), з урахуванням пропозицій та поправок, що надійшли від суб'єктів права законодавчої ініціативи до зазначеного законопроекту.

Відповідно до статті 116 Регламенту Верховної Ради України до законопроекту внесено 2688 пропозицій та поправок, що надійшли від народних депутатів України різних фракцій та груп (у тому числі 1268 поправок, які внесено до повторного другого читання).

За результатами розгляду пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи було підготовлено порівняльну таблицю до законопроекту, яка містить усі внесені та невідкликані пропозиції, з яких: 4 пропозиції враховано (за №№ 2, 7, 413, 624), 2684 – відхилено.

Законопроект, підготовлений до повторного другого читання, передбачає перехід від фрагментарної допомоги до системного підходу та гарантує надання комплексної державної підтримки, що реалізується шляхом поєднання грошових виплат та надання соціальних послуг, зокрема комбінованої соціальної послуги раннього втручання.

Врахованими пропозиціями, що містяться в порівняльній таблиці, яку підготовлено до повторного другого читання, пропонується запровадження базової величини для визначення розмірів державних соціальних допомог.

А саме, зазначено, що базова величина – нормативний грошовий показник, що застосовується для визначення розмірів державних соціальних допомог та починаючи з 2027 року встановлюється законом про Державний бюджет України на відповідний рік. Також, передбачено, що з 1 січня 2027 року базова величина встановлюється у розмірі не меншому 4000 гривень.

Разом з тим, у підготовленому до повторного другого читання проекті Закону викладено в новій редакції статтю 13 Закону України «Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю» в якій запроваджується однаковий механізм виплати державної соціальної допомоги для дітей з інвалідністю віком до 18 років, які перебувають на повному державному утриманні в закладах (установах), незалежно від наявності у них статусу дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування. Передбачено, що державна соціальна допомога за період перебування в таких закладах виплачується в повному розмірі шляхом зарахування на особисті рахунки дитини, відкриті в банку в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України за погодженням з Національним банком України: 10 % призначеного розміру державної соціальної допомоги — на поточний рахунок дитини для задоволення її особистих потреб; 90 % призначеного розміру державної соціальної допомоги — на вкладний (депозитний) рахунок дитини.

Також виписано механізм розпорядження такими коштами.

Новою редакцією статті 13 передбачається, що дитина, яка досягла 14 років, має право самостійно розпоряджатися коштами на своєму поточному рахунку. Розпорядження коштами на поточному рахунку дитини, яка не досягла 14 років, здійснюється виключно в інтересах дитини у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Видаткові операції за вкладним (депозитним) рахунком дитини до досягнення нею 18 років здійснюються виключно з дозволу органу опіки та піклування, наданого в інтересах дитини, зокрема для оплати лікування, реабілітації, здобуття освіти, придбання житла.

Разом з тим, вказаним законопроектом запроваджується комбінована соціальна послуга раннього втручання - сімейно-центрована соціальна послуга, спрямована на мінімізацію впливу порушень розвитку на повсякденне функціонування дитини, забезпечення супроводу та підтримки сімей, поліпшення якості їх життя, що передбачає інтеграцію міжсекторального плану підтримки, який включає визначений відповідно до потреб дитини та її сім'ї перелік послуг у соціальній, освітній сферах, сфері охорони здоров'я, а також інших сферах планів підтримки дитини та її сім'ї, супровід та моніторинг виконання такою сім'єю цього плану підтримки і реалізацію комплексу соціальних заходів раннього втручання дитині та її сім'ї, що надаються у звичному середовищі, де проживає і зростає дитина.

Отримувачем комбінованої соціальної послуги раннього втручання – є сім'я з дитиною у період дитинства віком від народження до чотирьох років, яка має порушення розвитку або ризик виникнення таких порушень.

Порядок і організація надання комбінованої соціальної послуги раннього втручання, вимоги до її надавачів, механізми фінансування та контролю якості надання відповідної соціальної послуги визначає Кабінет Міністрів України.

Комбіновану соціальну послугу раннього втручання буде включено до переліку соціальних послуг загальнонаціонального значення та забезпечено її фінансування з державного бюджету на постійній основі.

Законопроектом передбачається також впровадження базових соціальних послуг, зокрема, таких як:

- супровід під час інклюзивного навчання;
- комплексного розвитку та догляду дітей з інвалідністю;
- тимчасового відпочинку для батьків або осіб, які їх замінюють, що здійснюють догляд за дітьми з інвалідністю, особами з інвалідністю або важкохворими дітьми.

Протягом п'яти років починаючи з 1 січня 2027 року фінансування вказаних базових соціальних послуг здійснюватиметься за рахунок коштів державного бюджету.

Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування та вводиться в дію з 1 січня 2027 року.

Кабінету Міністрів України доручено до 1 січня 2027 року розробити та подати на розгляд Верховної Ради України проект закону про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо встановлення законом про Державний бюджет України на відповідний рік розміру базової величини як одиниці для обрахунку розмірів державних соціальних допомог.

Враховуючи викладене та керуючись пунктом 5 частини першої статті 16 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», пунктом 3 частини першої статті 123 та статті 124 Регламенту Верховної Ради України, Комітет ухвалив цей висновок та **прийняв рішення:**

1. Схвалити текст порівняльної таблиці, підготовленої до повторного другого читання, з пропозиціями і поправками народних депутатів України до проекту Закону України про внесення змін до Закону України «Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю» щодо формування комплексної державної підтримки та підвищення соціальних гарантій для сімей з особами з інвалідністю (реєстр. № 14191).

2. Внести підготовлену до повторного другого читання порівняльну таблицю до проекту Закону України про внесення змін до Закону України «Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю» щодо формування комплексної державної підтримки та підвищення соціальних гарантій для сімей з особами з інвалідністю (реєстр. № 14191) на розгляд Верховної Ради України.

3. Рекомендувати Верховній Раді України зазначений законопроект прийняти у другому читанні та в цілому з необхідним техніко-юридичним опрацюванням.

4. Доручити Голові Комітету Третьяковій Г.М. та голові підкомітету з питань соціального захисту дітей, постраждалих внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України з 2014 року, Цибі Т.В. виступити на пленарному засіданні Верховної Ради України з цього питання.

5. Доручити Голові Комітету Третьяковій Г.М. звернутися до Голови Верховної Ради України Стефанчука Р.О. з проханням надати Апарату Верховної Ради України доручення забезпечити демонстрацію презентаційного матеріалу (слайду) на інформаційному табло електронної системи в залі засідань Верховної Ради України під час розгляду цього законопроекту.

Висновки юридичної експертизи та редакційного опрацювання додаються.

Додаток: порівняльна таблиця до законопроекту, підготовлена до повторного другого читання.

Голова Комітету

Галина ТРЕТЬЯКОВА